



HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2017)0330

Kansainvälisen kaupan ja EU:n kauppapolitiikan vaikutus globaaleihin arvoketjuihin

Euroopan parlamentin päätöslauselma 12. syyskuuta 2017 kansainvälisen kaupan ja EU:n kauppapolitiikan vaikutuksesta globaaleihin arvoketjuihin (2016/2301(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 208 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 5 artiklan,
- ottaa huomioon komission tiedonannon ”Kaikkien kauppaa: Vastuullisempaa kauppaa- ja investointipolitiikkaa” (COM(2015)0497),
- ottaa huomioon 5. heinäkuuta 2016 antamansa päätöslauselman uudesta eteenpäin suuntautuvasta ja innovatiivisesta tulevaisuuden kauppaa- ja investointistrategiasta¹,
- ottaa huomioon 5. heinäkuuta 2016 antamansa päätöslauselman parlamentin vuonna 2010 antamien sosiaali- ja ympäristönormeja, ihmisoikeuksia ja yritysten yhteiskuntavastuuta koskevien suositusten täytäntöönpanosta²,
- ottaa huomioon 16. toukokuuta 2017 antamansa päätöslauselman tullin toiminnan ja hallinnon ulkoisten näkökohtien arvioinnista kaupan helpottamisen ja laittoman kaupan torjumisen välineenä³,
- ottaa huomioon 25. marraskuuta 2010 antamansa päätöslauselman yritysten yhteiskuntavastuusta kansainvälisissä kauppasopimuksissa⁴,
- ottaa huomioon 25. lokakuuta 2016 antamansa päätöslauselman yritysten vastuusta kolmansissa maissa tehdyistä vakavista ihmisoikeusrikkomuksista⁵,

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0299.

² Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0298.

³ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0208.

⁴ EUVL C 99 E, 3.4.2012, s. 101.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0405.

- ottaa huomioon 27. huhtikuuta 2017 antamansa päätöslauselman vaatetusalaan koskevasta EU:n lippulaiva-aloitteesta¹,
- ottaa huomioon 4. huhtikuuta 2017 antamansa päätöslauselman palmuöljystä ja sademetsien metsäkadosta²,
- ottaa huomioon 3. helmikuuta 2016 antamansa päätöslauselman, johon sisältyvät Euroopan parlamentin suositukset komissiolle palvelukauppasopimusta (TiSA) koskeviin neuvotteluihin³,
- ottaa huomioon 8. heinäkuuta 2015 antamansa päätöslauselman, johon sisältyvät Euroopan parlamentin suositukset komissiolle transatlanttista kauppaa- ja investointikumppanuutta (TTIP) koskevista neuvotteluista⁴,
- ottaa huomioon 14. kesäkuuta 2017 antamansa päätöslauselman kestävyyssovimuksen täytäntöönpanon tilanteesta Bangladeshissa⁵,
- ottaa huomioon 17. toukokuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/821 unionin tuojiin, jotka tuovat konfliktialueilta ja korkean riskin alueilta peräisin olevia tinaa, tantaalia ja volframia, niiden malmeja sekä kultaa, sovellettavien toimitusketjun due diligence -velvoitteiden vahvistamisesta⁶ (konfliktimineraaleista annettu asetus),
- ottaa huomioon metsälainsäädännön soveltamisen valvonnan, metsähallinnon ja puukaupan (FLEGT) toimintasuunnitelman (COM(2003)0251) ja FLEGT:n vapaaehtoiset kumppanuussopimukset,
- ottaa huomioon puutavaraa ja puutuotteita markkinoille saattavien toimijoiden velvollisuuksien vahvistamisesta 20. lokakuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 995/2010⁷ (puutavara-asetus),
- ottaa huomioon yleisen tullietuusjärjestelmän soveltamisesta 25. lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 978/2012⁸ (GSP-asetus),
- ottaa huomioon tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12. joulukuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012⁹ (Bryssel I -asetus),
- ottaa huomioon neuvoston direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta tietyiltä suurilta yrityksiltä ja konserneilta edellytettävien muiden kuin taloudellisten tietojen ja monimuotoisuutta koskevien tietojen julkistamisen osalta 22. lokakuuta 2014 annetun

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0196.

² Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0098.

³ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0041.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0252.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0265.

⁶ EUVL L 130, 19.5.2017, s. 1.

⁷ EUVL L 295, 12.11.2010, s. 23.

⁸ EUVL L 303, 31.10.2012, s. 1.

⁹ EUVL L 351, 20.12.2012, s. 1.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/95/EU¹ (muiden kuin taloudellisten tietojen julkistamista koskeva direktiivi),

- ottaa huomioon EU:n ja sen jäsenvaltioiden vuoden 2007 yhteisstrategian ”Kauppaa tukeva apu: Kehitysmaiden kauppaan liittyviä tarpeita tukevien EU:n toimien tehostaminen”,
- ottaa huomioon 24. huhtikuuta 2017 päivätyn vaatetusalan kestäviä arvoketjuja käsittelevän komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”Sustainable garment value chains through EU development action” (SWD(2017)0147),
- ottaa huomioon Kansainvälisen työjärjestön (ILO) monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa koskevan kolmikantaisen periaatejulistuksen,
- ottaa huomioon 105. ILO-konferenssin neljännen raportin ihmisarvoisesta työstä globaaleissa toimitusketjuissa,
- ottaa huomioon YK:n vuoden 2030 kestävä kehityksen tavoitteet,
- ottaa huomioon ILO:n keskeiset yleissopimukset lapsityöstä, pakkotyöstä, syrjinnästä sekä yhdistymisvapaudesta ja kollektiivisesta neuvottelumenettelystä,
- ottaa huomioon 12. toukokuuta 2016 annetut neuvoston päätelmät ”EU ja vastuulliset globaalit arvoketjut”,
- ottaa huomioon komission tiedonannon ”Yritysten yhteiskuntavastuuta koskeva uudistettu EU:n strategia vuosiksi 2011–2014” (COM(2011)0681),
- ottaa huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan nykyajan orjuutta torjuvan Modern Slavery Actin (2015) ja Ranskan monikansallisten yritysten huolellisuusvelvollisuutta koskevan lain,
- ottaa huomioon yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n suuntaviivat ja YK:n Global Compact -aloitteen,
- ottaa huomioon YK:n kansainvälisen yleissopimuksen siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksista,
- ottaa huomioon uuden pakkotyötä koskevan ILO:n pöytäkirjan,
- ottaa huomioon 26. kesäkuuta 2014 annetun YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselman 26/9, jossa ihmisoikeusneuvosto päätti perustaa avoimen hallitustenvälisen työryhmän, jonka tehtävänä olisi laatia oikeudellisesti sitova ihmisoikeuksia koskeva kansainvälinen asiakirja ylikansallisista yhtiöistä ja muista liikeyrityksistä,
- ottaa huomioon OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille ja useat alakohtaiset OECD:n suuntaviivat (talous, maatalous, mineraalit, vaatteet ja jalkineet),
- ottaa huomioon YK:n kauppaa- ja kehityskonferenssin (UNCTAD) kauppaa- ja kehitysraportit vuosilta 2013 ja 2016,

¹ EUVL L 330, 15.11.2014, s. 1.

- ottaa huomioon UNCTAD:n kestävästä kehitystä koskevan investointipoliittisen kehyksen vuodelta 2015,
 - ottaa huomioon Maailman kauppajärjestön (WTO) sopimuksen kaupan teknisistä esteistä,
 - ottaa huomioon WTO:n tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT),
 - ottaa huomioon YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista ja Unicefin, YK:n Global Compact -verkoston ja Pelastakaa Lapset -järjestön laatimat lapsen oikeuksia ja liiketoimintaa koskevat periaatteet¹,
 - ottaa huomioon vapaaehtoiset maakohtaiset kumppanuudet, kuten Bangladeshin kestävyyssovitteiden ja työntekijöiden oikeuksia koskevan aloitteen Myanmarin kanssa,
 - ottaa huomioon 20. kesäkuuta 2016 annetut neuvoston päätelmät lapsityövoimasta,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
 - ottaa huomioon kansainvälisen kaupan valiokunnan mietinnön, ulkoasiainvaliokunnan ja kehitysvaliokunnan lausunnot sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan kannan tarkistuksina (A8-0269/2017),
- A. toteaa, että SEUT-sopimuksen 207 artiklan mukaan yhteistä kauppapolitiikkaa on harjoitettava EU:n ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti; ottaa huomioon SEUT:n 208 artiklan, jossa vahvistetaan kehityspoliittikan johdonmukaisuuden periaate ja asetetaan päätavoitteeksi köyhyyden poistaminen; ottaa huomioon, että komission ”Kaikkien kauppa” -tiedonannon mukaan EU:n kauppapolitiikka perustuu kolmeen keskeiseen periaatteeseen, jotka ovat tehokkuus, avoimuus ja arvot; ottaa huomioon, että tiedonannossa on globaalien arvoketjujen nousuun vastaamista ja toimitusketjujen vastuullista hallintaa koskeva osuus ja että jälkimmäisessä muistutetaan, että hallinta on monimutkaista ja että on suunnattava ajatukset tulevaisuuteen, otettava mukaan julkisia, yksityisiä ja kansalaisyhteiskunnan toimijoita ja käytettävä sekä pehmeää sääntelyä ja innovatiivisia välineitä että lainsäädäntömuutoksia;
- B. toteaa, että vapaakauppaan kohdistuu nykyisin yhä enemmän julkista valvontaa ja huolet kaupan hyötyjen ja kuormituksen epätasaisesta jakautumisesta ovat tuoneet esille laajalti kannatetun näkemyksen, jonka mukaan sosiaaliset arvot ja ympäristöarvot sekä avoimuus ja vastuullisuus on asetettava kauppapolitiikan keskiöön;
- C. toteaa, että globaalit arvoketjut ovat monimutkainen, teknologiavetoinen ja nopeasti muuttuva realiteetti, josta on tullut nykyisen globaalin talouden keskeinen piirre, joka voi auttaa kehitysmaita yhdentymään paremmin globaaliin talouteen, vähentämään köyhyyttä ja luomaan työpaikkoja sekä samalla lisäämään tuotantokapasiteettia; katsoo, että yhtäältä globaalit arvoketjut tarjoavat uusia mahdollisuuksia talouskasvun, kestävästä kehityksen ja kansalaisyhteiskunnan, työntekijöiden ja yrittäjäjärjestöjen osallistumisen osalta sekä työpaikkojen luomisen osalta tuotantoketjuun kuuluvissa yrityksissä, kun ne voivat samanaikaisesti keskittyä tiettyihin tehtäviin ja lisätä keskinäistä riippuvuutta; katsoo, että toisaalta niiden äärimmäisen monimutkainen luonne, avoimuuden puute ja

¹ <http://childrenandbusiness.org>

vastuiden heikentyminen voivat kasvattaa ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien loukkausten riskiä sekä lisätä tosiasiallista rankaisemattomuutta ympäristörikoksista ja laajamittaista veronkiertoa ja veropetoksia;

- D. katsoo, että kauppapolitiikalla on edistettävä avoimen tuotantoprosessin varmistamista koko arvoketjussa sekä perustavanlaatuisen sosiaalisten normien sekä ympäristö- ja turvallisuusnormien noudattamista;
- E. katsoo, että monenvälinen järjestelmä olisi säilytettävä unionin kauppaja- ja investointipolitiikan kulmakivenä ja sen avulla on vahvistettava unionin asemaa oikeudenmukaisissa globaaleissa toimitusketjuissa mutta myös tarjottava välineitä, joilla voidaan luoda selkeitä sääntöjä ja vastuita hallituksille ja yrityksille, jotta varmistetaan kansainvälisten sitoumusten noudattaminen, YK:n kestävä kehityksen tavoitteet mukaan lukien; katsoo, että kestävyys ja avoimuus eivät ole pelkästään arvoja vaan ne olisi nähtävä todellisina maailmanlaajuisen kaupan ja investointitoiminnan arvoa lisäävinä tekijöinä globaalien arvoketjujen yhteydessä;
- F. toteaa, että pk-yritykset¹ ovat tärkeä osa globaaleja arvoketjuja ja niillä on tärkeä rooli talouskasvun, kestävä kehityksen ja laadukkaiden työpaikkojen edistämässä ja siinä, että ehkäistään paikallisväestön muuttamista pois omalta alueeltaan;
- G. katsoo, että osallistuminen globaaleihin arvoketjuihin on hyödyllistä pk-yrityksille kasvun ja kansainvälistymisen kannalta; ottaa huomioon, että vuonna 2015 tehdyn pk-yritysten kansainvälistymistä tarkastelleen Eurobarometri-tutkimuksen mukaan vain 31 prosenttia EU:n pk-yrityksistä oli harjoittanut liiketoimia sisämarkkinoiden ulkopuolella kolmen viime vuoden aikana; toteaa, että useilla pk-yrityksillä on vaikeuksia varmistaa pääsy kansainvälisiin ja unionin alueen globaaleihin arvoketjuihin; katsoo, että kauppapolitiikalla ja kauppasopimuksilla voidaan auttaa poistamaan esteitä ja haasteita, joita pk-yritykset nykyisin kohtaavat pyrkiessään globaaleihin arvoketjuihin;
- H. ottaa huomioon, että talouselämän osapuolet ja työmarkkinaosapuolet sekä kansalaisjärjestöt käyttävät ja edistävät maailmanlaajuisesti vapaaehtoisia due diligence-järjestelmiä ja globaalien arvoketjujen avoimuusjärjestelmiä, joista saadaan merkittäviä positiivisia tuloksia;
- I. ottaa huomioon, että toukokuussa 2016 annetuissa neuvoston päätelmissä korostettiin, että on tarpeen jatkaa kansainvälisesti sovittujen yritysten yhteiskuntavastuuta ja vastuullista yritystoimintaa koskevien periaatteiden, ohjeiden ja aloitteiden edistämistä myös muissa kuin OECD-maissa, ja todettiin, että näitä periaatteita, ohjeita ja aloitteita ovat muun muassa yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n suuntaviivat, YK:n Global Compact -aloite, monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa koskeva ILO:n kolmikantainen periaatejulistus ja OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille, ja niillä voidaan edistää myös korrupTIONtorjuntatoimia luomalla avoimempia ja läpinäkyvämpiä liiketoimintaympäristöjä;
- J. katsoo, että globaalien arvoketjujen vastuullinen maailmanlaajuinen hallinta on välttämätöntä, jotta kauppapolitiikka voidaan mukauttaa perussopimuksissa

¹ Ks. pk-yrityksen määritelmä: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=FI.com>.

vahvistettuihin unionin arvoihin; ottaa huomioon, että sekä komissio että jäsenvaltiot ovat olleet maailmanlaajuisesti aihetta koskevien keskustelujen eturintamassa;

- K. toteaa, että ihmisoikeusloukkauksia pyritään estämään useilla kansainvälisillä yleissopimuksilla, suuntaviivoilla ja säännöillä; ottaa huomioon, että erityisesti tuottajamailla on velvoite panna ne täytäntöön ja luoda asianmukaiset oikeudelliset ja taloudelliset olosuhteet yritysten toiminnalle ja osallistumiselle globaaleihin toimitusketjuihin; katsoo, että tuottajamaiden on myös voitava panna kansainväliset vaatimukset ja normit täytäntöön myös antamalla asianmukaista lainsäädäntöä, panemalla se täytäntöön ja valvomalla sen noudattamista erityisesti oikeusvaltioperiaatteen toteuttamisen ja korruption torjunnan aloilla;
- L. katsoo, että EU:n olisi puututtava entistäkin voimakkaammin sosiaaliseen ja ympäristöön liittyvään polkumyyntiin ja epäreiluihin kilpailu- ja kauppakäytäntöihin ja varmistettava tasapuoliset toimintaedellytykset;
- M. ottaa huomioon, että EU on maailman suurin viejä ja tuoja tavaroiden ja palvelujen yhteismäärällä mitattuna, suurin ulkomaisten suorien investointien tekijä ja tärkein ulkomaisten suorien investointien kohde; katsoo, että EU:n olisi hyödynnettävä tätä vahvuuttaan niin, että siitä olisi etua sekä sen omille kansalaisille että ihmisille muualla maailmassa, etenkin maailman köyhimmässä maissa;
- N. ottaa huomioon, että EU on antanut yritysten due diligence -velvoitteita koskevia velvoittavia asetuksia tietyillä aloilla, kuten puutavara ja konfliktimineraalit, joilla ihmisoikeusloukkausten riski on suuri; ottaa huomioon, että useat jäsenvaltiot ovat säätäneet kansallisia lakeja, kuten Yhdistyneen kuningaskunnan nykyajan orjuutta torjuva Modern Slavery Act, Ranskan monikansallisten yritysten huolellisuusvelvollisuutta koskeva laki, joka koskee suuria yli 5 000 työntekijän ranskalaisia yrityksiä, ja Alankomaiden lapsityövoimaa koskeva due diligence -laki; ottaa huomioon, että EU on käynnistänyt due diligence -periaatteiden edistämiseen tähtäviä aloitteita ja useissa parlamentin päätöslauselmissa on kehoitettu unionia antamaan sitovia sääntöjä tällä alalla;
- O. ottaa huomioon, että EU on jo toteuttanut merkittäviä globaalien arvoketjujen vastuullisempaa hallintaa koskevia toimia maailmanlaajuisesti perustamalla erityisiä kumppanuuksia, kuten Bangladeshin kestävyyssohje ja työntekijöiden oikeuksia koskeva aloite Myanmarin kanssa, ja joillakin aloilla, kuten konfliktialueen mineraaleja koskeva aloite, laittomia hakkuita koskevat säädökset, biopolttoaineiden kestävyyskriteerit, toimitusketjuihin liittyvä yritysraportointi ja yritysten avoimuus kaivos- ja metsäalan yritysten valtioille suorittamista maksuista, kuten ”Kaikkien kauppa” -tiedonannossa korostetaan;
- P. ottaa huomioon, että komissio on ”Kaikkien kauppa” -tiedonannossaan todennut edistävänsä kunnianhimoisten kauppaa ja kestävä kehitystä koskevien lukujen sisällyttämistä kaikkiin kauppa- ja investointisopimuksiin; toteaa, että äskettäin hyväksytyissä unionin kauppa- ja investointisopimuksissa on kauppaa ja kestävä kehitystä koskevia lukuja, joissa osapuolia kehoitetaan sitoutumaan ihmisoikeuksien suojelemiseen, sosiaalisiin normeihin ja ympäristönormeihin sekä yritysten yhteiskuntavastuuseen; toteaa, että tällaisten lukujen tavoitetaso on vaihdellut peräkkäisissä EU:n kauppasopimuksissa; toteaa, että työ- ja ympäristönormit eivät rajoitu kaupan ja kestävä kehityksen lukuihin vaan niitä on sovellettava tehokkaasti kauppasopimusten kaikilla aloilla; toteaa, että vuoropuheluun keskittyvä lähestymistapa

ei ole estänyt vakavia yhdistymisvapauden loukkauksia joissakin vapaakauppasopimuksissa;

- Q. ottaa huomioon erityistilanteen vientiteollisuuden vapaa-alueilla, jotka on joissakin maissa vapautettu paikallisen työlainsäädännön noudattamisesta ja kieltävät ammattiyhdistystoiminnan tai rajoittavat sitä ja joilla työntekijöillä ei ole oikeussuojaa, mikä rikkoo selkeästi ILO:n normeja;
- R. katsoo, että etiikan puute liiketoimissa on myös seurausta hyvän hallintotavan puutteesta ja kansalaisten etua ajavan puolueettoman julkisen vallan heikentymisestä tai poissaolosta; toteaa, että korruptio, globaalien arvoketjujen avoimuuden puute sekä vientiteollisuuden vapaa-alueilla myönnetty vapautukset työlainsäädännöstä ja verotuksesta voivat vaikuttaa kielteisesti ihmisoikeuksiin ja erityisesti heikentää työn ihmisarvoisuutta ja ammattiyhdistyksiä;
- S. ottaa huomioon, että ILO:n mukaan maailmassa on 21 miljoonaa pakkotyövoiman uhria ja useita heistä käytetään globaaleissa arvoketjuissa; ottaa huomioon, että pakkotyövoiman käytön avulla saavutetaan yksityistaloudessa vuosittain 150 miljardia Yhdysvaltain dollaria laitonta tuottoa;
- T. katsoo, että ILO, jolla on maailmanlaajuinen mandaatti, asiantuntemusta ja kokemusta, on sopivassa asemassa, jotta se voi johtaa yhdessä jäsentensä kanssa ihmisarvoisen työn edistämistä globaaleissa toimitusketjuissa; ottaa huomioon, että ihmisarvoista työtä globaaleissa toimitusketjuissa käsittelevä ILO:n komitea on kehottanut arvioimaan ongelmia, jotka aiheuttavat ihmisarvoisen työn puutteita globaaleissa toimitusketjuissa, ja pohtimaan tarvittavia aloitteita ja vaatimuksia, jotta voidaan edistää ihmisarvoista työtä ja helpottaa ihmisarvoisen työn puutteiden vähentämistä globaaleissa toimitusketjuissa;
- U. katsoo, että maailmanlaajuisen kaupan ja erityisesti globaalien arvoketjujen yhteydessä tarvitaan yritysten vastuuta ihmisoikeusrikkomuksista ja ympäristön kestävydestä koskeva monenvälinen, maailmanlaajuinen ja kokonaisvaltainen lähestymistapa; katsoo, että tästä syystä EU:n on jatkossakin johdettava aihetta koskevia keskusteluja maailmanlaajuisesti; toteaa, että EU on asettunut edelläkävijäksi sijoittajan ja valtion välisen riitojenratkaisumekanismien uudistamisessa erityisesti monenvälisen tuomioistuinjärjestelmän kehittämisen kautta; toteaa, että yhtäläistä edistymistä odotetaan myös muilla keskeisillä ongelma-alueilla, kuten sijoittajien velvollisuuksien vahvistamisessa ihmisoikeuksien suhteen;
- V. toteaa, että globaaleissa arvoketjuissa tuotanto jakaantuu useille lainkäyttöalueille, joilla ihmisoikeuksien suojelun sekä ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön valvonnan taso vaihtelee; toteaa, että sellaisten ihmisoikeusloukkausten uhreilla, joissa on osallisina monikansallisia yrityksiä, voi olla vastassaan moninaisia oikeussuojakeinojen saatavuuden esteitä;
- W. ottaa huomioon SEUT:n 8 artiklan, jossa vahvistetaan, että unioni edistää sukupuolten tasa-arvoa kaikissa toimissaan; toteaa, että kauppaa- ja investointisopimusten vaikutuksilla on tapana kohdistua eri tavalla naisiin ja miehiin sukupuolten rakenteellisen eriarvoisuuden vuoksi; katsoo, että sukupuolten tasa-arvoa koskeva näkökulma jätetään usein huomiotta globaalien arvoketjujen analyysissä; toteaa, että ILO:n mukaan vuonna 2012 maailmassa oli 21 miljoonaa pakkotyön uhria, joista

55 prosenttia oli naisia ja tyttöjä, ja heistä 90 prosenttia joutui yksityistalouden alalla yksityishenkilöiden tai yritysten hyväksikäytön kohteeksi;

- X. ottaa huomioon, että valmisvaate-, puutarhaviiljely-, matkapuhelin- ja matkailualan globaalien toimitusketjujen tietyissä osissa suurin osa työntekijöistä on naisia, mutta heitä on usein keskittynyt miehiä enemmän matalapalkkaisiin tai heikosti arvostettuihin työmuotoihin, mikä johtaa ammatti- ja toimialatyypin eriytymiseen sukupuolen mukaan, sukupuolten välisiin palkkojen ja työolosuhteiden eroihin sekä sukupuolikohtaisiin rajoitteisiin tuotantoresurssien, infrastruktuurin ja palvelujen saatavuudessa;
- Y. ottaa huomioon, että SEU:n 3 artiklan 3 kohdan mukaan unioni suojelee lasten oikeuksia; ottaa huomioon, että kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista;
- Z. ottaa huomioon, että palvelujen rooli globaaleissa arvoketjuissa on kasvanut erityisesti tehdasteollisuuden tuotannossa; katsoo, että palvelujen parempi integrointi globaaleihin arvoketjuihin edellyttää sopimuksia, joilla tuetaan digitaalitaloutta ja myös vapaata tiedonkulkua;
- AA. ottaa huomioon, että globaalien arvoketjujen kehitys edistää myös palvelujen integroimista tavaroiden tuotantoon; toteaa, että tuontituotteiden arvoa on lisätty merkittävästi tuojamaiden palveluilla;
- AB. ottaa huomioon, että EU:n jäsenvaltiot ovat maailman suurimpia rahoituspalvelujen viejiä ja tällä alalla on strategista merkitystä EU:n kauppapolitiikassa; toteaa, että rahoituspalveluja koskevien määräysten sisällyttäminen EU:n ulkoisiin sopimuksiin, myös vapaakauppasopimuksiin, on herättänyt oikeutetusti huolta niiden mahdollisesta kielteisestä vaikutuksesta rahanpesun, verovilpin ja veron kiertämisen osalta ja korostaa tarvetta pohtia keinoja puuttua näihin; katsoo, että kauppa- ja investointisopimukset tarjoavat hyvän tilaisuuden lisätä yhteistyötä korruption, rahanpesun, veropetosten, verovilpin ja veronkierron torjunnassa;
- AC. katsoo, että läpinäkyvät ja informatiiviset tuotemerkinnät voivat auttaa unionin kuluttajia tekemään parempiin tietoihin perustuvia ja sopivampia valintoja; katsoo, että tuotteen hinnan ja alkuperän lisäksi myös sosiaaliset ja ympäristöä koskevat kriteerit olisi asetettava EU:n kuluttajien saataville; katsoo, että tällaisten kriteerien laatimisessa voidaan teknisesti noudattaa WTO:n kaupan teknisiä esteitä koskevaa sopimusta, jossa määritetään tuotantoprosessia koskevat ehdot, joiden perusteella tuotteen myynti sallitaan;
- AD. katsoo, että sekä valtioiden että yritysten olisi noudatettava täysimääräisesti ihmisoikeuksia koko tuotantoketjussa ja elintarviketurvallisuusvaatimuksia sellaisten tavaroiden osalta, jotka luovutetaan vapaaseen liikkeeseen unionin markkinoilla; toteaa, että vastuuta ei pitäisi säilyttää yksinomaan kuluttajille, joiden valintoja rajoittavat sekä henkilökohtaiset resurssit (varat, aika ja tietämys) että ulkoiset tekijät (tiedot ja tarjonta);
- AE. ottaa huomioon, että alkuperäsäännöistä on tullut yhä tärkeämpiä globaaleissa arvoketjuissa, joissa tuotanto usein ulottuu useiden valtioiden alueelle; katsoo, että epämääräisillä alkuperäsäännöillä voidaan aiheuttaa ylimääräisiä esteitä toimitusketjujen suuremman avoimuuden ja vastuullisuuden luomiselle;

- AF. toteaa, että paremmat, yhdenmukaistetut ja tehokkaammat eurooppalaiset ja ulkomaiset tullaustenmenettelyt auttavat edistämään kauppaa, täyttämään kaupankäynnin helpottamista koskevat vaatimukset ja estämään väärentämistä sekä laittomien, polkumyynnillä tuotavien ja väärennettyjen tuotteiden sisämarkkinoille saapumista, joka heikentää unionin talouskasvua ja altistaa unionin kuluttajat huijauksille; katsoo, että parempi pääsy unioniin tuotavien tuotteiden tullitietoihin parantaisi globaalien arvoketjujen avoimuutta ja vastuuvollisuutta;
- AG. katsoo, että tuonnin ja viennin ero on hämärtyneet hajanaisissa tuotantoverkostoissa, sillä tuodut tuotantopanokset muodostavat merkittävän osan viennistä ja tariffit kumuloituvat aina, kun välipanoksia kaupataan rajojen yli; katsoo, että tehokkaat tulli- ja rajamenettelyt ovat erityisen tärkeitä tässä yhteydessä;
- AH. ottaa huomioon, että kauppaa koskevat GSP- ja GSP+-kannustimet tarjoavat kehitykselle paremman markkinoille pääsyn sosiaalisten normien sekä työ- ja ympäristönormien noudattamista vastaan;
- AI. katsoo, että GSP+ on EU:n kauppapolitiikan keskeisin väline, jolla voidaan parantaa markkinoille pääsyä ja yhdessä tiukkojen valvontamekanismien kanssa edistää ihmisoikeuksia ja työelämää koskevia oikeuksia, ympäristön suojelua ja hyvää hallintotapaa heikommassa asemassa olevissa kehitysmaissa;
- AJ. katsoo, että teollis- ja tekijänoikeuksien suojeleminen ja valvonta voisi edistää tehokkaasti syvempää globaaleihin arvoketjuihin integroitumista;

EU:n asema globaaleissa arvoketjuissa

1. korostaa, että kauppaa- ja investointipolitiikalla olisi pyrittävä tarjoamaan hyötyä, luomaan tasapuoliset toimintaedellytykset eurooppalaisille yrityksille sekä edistämään Euroopan kilpailukykyä ja vaatimusten ylöspäin tapahtuvaa lähentymistä; kehottaa komissiota varmistamaan unionin ympäristöä, kansanterveyttä, kauppaa, investointeja ja teollisuutta koskevien politiikkojen johdonmukaisuuden sekä edistämään eurooppalaista uudelleenteollistamisstrategiaa ja siirtymistä vähähiiliseen talouteen;
2. katsoo, että EU:n syvempi integrointi globaaleihin arvoketjuihin ei saa tapahtua unionin sosiaalisen mallin ja sääntelymallin tai kestävästi kasvun edistämisen kustannuksella;
3. kehottaa komissiota tukemaan sekä EU:n kestävyysuunnitelman että kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen puitteissa olemassa olevien reilun kaupan järjestelmien käyttöönottoa ja tietoisuuden lisäämistä niistä, kuten ”Kaikkien kauppa”-strategiassa mainitaan;
4. kehottaa jälleen komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan käyttöön vahvistettuja kaupan suojakeinoja, joilla torjutaan epärehellisiä kaupallisia menettelyjä ja joissa otetaan huomioon sosiaalinen ja ympäristöön liittyvä polkumyynti;
5. kehottaa komissiota arvioimaan EU:n ja kolmansien maiden käyttämien kaupan suojakeinojen vaikutusta EU:n yritysten tehokkaaseen integrointiin globaaleihin arvoketjuihin;
6. korostaa, että tarvitaan kaikenlaisiin hyödykkeisiin ja tavaroihin sovellettavia jäsenvaltioiden tuontitulleja (mukaan luettuina sopimus-, polkumyynti- ja tasoitustullit) koskevat yhdenmukaistetut säännöt ja vahvempaa tuontitullien EU:n tason

koordinointia ja soveltamisen valvontaa, etenkin kun on kyse virheellisistä alkuperäilmoituksista (sekä etuuskohteluun että muuhun kuin etuuskohteluun perustuvissa järjestelmissä), tavaroiden tullausarvon määrittämisestä alemmaksi ja niiden virheellisestä kuvauksesta;

Globaalit arvoketjut ja monenvälisyys

7. kehottaa komissiota toimimaan aktiivisesti WTO:ssa, jotta voidaan lisätä avoimuutta sekä määritellä ja panna täytäntöön kauppaa ja myös globaalien arvoketjujen kestävä hallintaa koskevat monenväliset säännöt, joihin olisi kuuluttava erityisesti seuraavat:
 - pakolliset toimitusketjujen due diligence- ja avoimuusvaatimukset, jotka perustuvat yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskeviin YK:n ohjaaviin periaatteisiin
 - terveyttä ja turvallisuutta koskevat vähimmäisvaatimukset, joissa tunnustetaan erityisesti työntekijöiden oikeus perustaa työturvallisuustoimikuntia
 - sosiaalinen perusturva ja ILO:n työnormien kunnioittaminen
 - kollektiivinen neuvottelu-oikeus;
8. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita osallistumaan edelleen aktiivisesti kaikkiin liiketoimintaa, globaaleja arvoketjuja, ihmis- ja työelämäoikeuksia, talouskasvua ja kestävä kehitystä koskeviin monenvälisiin foorumeihin sekä edistämään perussopimuksissa vahvistettuja eurooppalaisia arvoja ja pitämään mielessä perustavanlaatuisen tarpeen suojella pk-yritysten erityispiirteitä;
9. pitää myönteisinä meneillään olevia neuvotteluja sitovasta monikansallisia yhtiöitä ja ihmisoikeuksia koskevasta YK:n sopimuksesta; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita osallistumaan rakentavasti näihin neuvotteluihin ja ottamaan aktiivisen roolin niissä ja osallistumaan muun muassa oikeussuojakeinojen saatavuutta koskevien konkreettisten ehdotusten laatimiseen sekä pyrkimään parhaan kykynsä mukaan myönteiseen lopputulokseen ja kannustamaan kauppakumppaneita osallistumaan samalla tavalla; kehottaa tässä yhteydessä komissiota pohtimaan mahdollisuutta ottaa käyttöön kattavia pakollisia due diligence -velvoitteita myös kansainvälisellä tasolla;
10. kehottaa jäsenvaltioita panemaan nopeammin täytäntöön ja tehostamaan kansallisia toimintasuunnitelmia, joilla otetaan käyttöön yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n ohjaavat periaatteet; korostaa, että 13:sta tähän mennessä hyväksytystä kansallisesta toimintasuunnitelmasta kahdeksan on EU:n jäsenvaltioiden laatimia, ja pitää myönteisenä, että EU:ssa ollaan parhaillaan laatimassa 11:tä uutta toimintasuunnitelmaa; kehottaa komissiota avustamaan näiden YK:n ohjaavien periaatteiden täytäntöönpanossa ja edistämään sitä;
11. pitää myönteisenä yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien kansainvälisten normien lähentymistä erityisesti YK:n ohjaavien periaatteiden ja OECD:n monikansallisille yrityksille suunnattujen toimintaohjeiden välillä;
12. pitää myönteisenä ihmisarvoisen työn ja ILO:n ihmisarvoisen työn ohjelman neljän pilarin ottamista olennaiseksi osaksi YK:n kestävä kehityksen tavoitteita; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita soveltamaan näitä normeja tehokkaasti ja edistämään sitä, että ILO:ssa hyväksytään uusi ihmisarvoista työtä globaaleissa arvoketjuissa koskeva

kansainvälinen työnormi, joka edellyttää erityisesti, että kaikki yritykset jatkuvasti hallitsevat riskejä, jotka koskevat niiden toiminnan vaikutusta työntekijöiden ja yhteisöjen ihmisoikeuksiin, ja toteuttavat tarvittavat toimet tällaisen toiminnan ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi sekä oikeussuojan tarjoamiseksi yritysten toiminnasta kärsiville;

13. kannattaa kaikkia maailmanlaajuisia aloitteita korruption torjumiseksi, kuten kaivos- ja kaivannaisteollisuuden avoimuutta koskevaa aloitetta, Kimberleyn prosessia, Suurten järvien alueen kansainvälistä konferenssia, YK:n Global Compact -aloitteessa vahvistettuja periaatteita, OECD:n toimintaohjeita monikansallisille yrityksille sekä konflikti- ja riskialueilta peräisin olevien mineraalien toimitusketjun vastuullisuutta koskevaa OECD:n due diligence -opasta; muistuttaa, että erityisesti tuottajamailla on velvollisuus panna täytäntöön asiaankuuluva lainsäädäntö ja valvoa sen noudattamista myös oikeusvaltioperiaatteen toteuttamisen ja korruption torjunnan aloilla;
14. muistuttaa, että tällä alalla mineraalien ja metallien tuonnin ja viennin lisäksi käyttöoikeuksien ja tullien avoimuus on välttämätöntä konflikti- tai riskialueiden kehityksen kannalta; korostaa näin ollen tarvetta laatia katsaus eurooppalaisten yritysten jo toteuttamista yritysten yhteiskuntavastuuta koskevista toimista ja vahvistaa koordinoitua ja tiedon ja parhaiden käytäntöjen vaihtamista, jotta voidaan tunnistaa hyvät käytännöt tehokkaammin ja edistää yhteisen eurooppalaisen toimintakehyksen luomista; kehottaa komissiota tehostamaan aloitteita, jotka koskevat yritysten yhteiskuntavastuuta ja due diligence -velvoitteita koko toimitusketjussa;
15. muistuttaa, että luotettava raaka-aineiden saanti on merkittävää maailmanlaajuisen kilpailukyvyn kannalta;
16. pitää tärkeänä voimassa olevan globaaleja arvoketjuja koskevan lainsäädännön täytäntöönpanoa, noudattamisen valvontaa ja saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla;

Yritysten yhteiskuntavastuu

17. korostaa, että kauppa ja ihmisoikeudet tukevat toisiaan ja elinkeinoelämällä on tärkeä rooli ihmisoikeuksien, demokratian ja yritysten yhteiskuntavastuun edistämistä koskevien myönteisten kannustimien tarjoajana;
18. panee tyytyväisenä merkille yksityisen sektorin useat lupaavat aloitteet, kuten käytäntösäännöt, merkinnät, itsearvioinnit ja sosiaalinaluekohtiin keskittyvät tarkastukset, jotka ovat vaikuttaneet huomattavasti viime vuosina ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia koskevien vaatimusten parantumiseen globaaleissa toimitusketjuissa;
19. on erittäin huolissaan ihmisoikeusloukkaustapauksista ja uhkista ympäristön kestävyydelle, jotka ovat seurausta joidenkin yhtiöiden johdossa tehdyistä päätöksistä;
20. huomauttaa, että tarvitaan selkeät kansainväliset yritysten yhteiskuntavastuuta, globaaleja arvoketjuja ja due diligence -velvoitteita koskevat säännöt; pitää myönteisenä sääntelytoimien ja vapaaehtoisten toimien älykästä yhdistelmää, josta on saatu myönteisiä tuloksia viime vuosina ja jonka ansiosta yritykset ovat voineet löytää omat dynaamiset ja innovatiiviset toimenpiteensä; korostaa, että koordinoitua, tiedon jakaminen ja parhaiden käytäntöjen vaihtaminen voivat osaltaan tehostaa yksityisiä ja

julkisia arvoketjuja koskevia aloitteita ja edistää myönteisten tulosten saavuttamista; muistuttaa kuitenkin, että yritysten vapaaehtoinen yhteiskuntavastuu voi myös luoda epäreilua kilpailua tavarantoimittajille, jotka ovat päättäneet noudattaa kansainvälisiä työ- ja ympäristönormeja, ja ettei se yksin riitä varmistamaan, että yritykset noudattavat täysimääräisesti kansainvälisiä normeja ja velvoitteita panemalla täytäntöön due diligence -toimintapolitiikkaa; korostaa näin ollen tarvetta laatia katsaus eurooppalaisten yritysten jo toteuttamista yritysten yhteiskuntavastuuta koskevista toimista, jotta voidaan tehokkaammin tunnistaa hyvät käytännöt ja edistää yhteisen eurooppalaisen toimintakehyksen luomista; uskoo vahvasti, että EU:n olisi viipymättä etsittävä tapoja kehittää globaalien arvoketjujen avoimuutta koskevia strategioita ja sääntöjä ja mahdollisesti myös pohdittava välittömiä toimia sitovien ja täytäntöönpanokelpoisten sääntöjen, niihin liittyvien oikeussuojakeinojen ja riippumattomien seurantamekanismien luomiseksi EU:n toimielimiä, jäsenvaltioita ja kansalaisyhteiskuntaa varten; korostaa, että tällaisten sitoumusten olisi sisällettävä YK:n suuntaviivoissa ja OECD:n toimintaohjeissa vaaditut vaiheet, jotka koskevat ihmisoikeuksiin liittyvien riskien ennakoivaa tunnistamista, täsmällisten ja selkeiden toimintasuunnitelmien laatimista näiden riskien ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi, soveltuvia toimia havaittuihin ihmisoikeusloukkauksiin puuttumiseksi ja avoimuutta;

21. kehottaa komissiota kiinnittämään enemmän huomiota näihin säännöksiin ja edistämään OECD:n alakohtaisten suuntaviivojen ja yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n suuntaviivojen käyttöönottoa; painottaa, että kansalaisyhteiskunta on otettava virallisesti mukaan täytäntöönpanoprosessiin kauppaa ja kestävä kehitystä koskevissa luvuissa perustettujen rakenteiden kautta; kehottaa komissiota tukemaan Kansainvälisen standardisointijärjestön, myös ISO 26000:n, ja GRI-ohjeiston kaltaisten kansainvälisten standardointielinten työtä, jotta kannustetaan yrityksiä raportoimaan kestävyystietoja ja lisäarvon luomisesta toimitusketjussa;
22. kehottaa komissiota varmistamaan, että eurooppalaiset ja kansainväliset yritykset noudattavat monikansallisia yrityksiä koskevia OECD:n toimintaohjeita ja alakohtaisia OECD:n suuntaviivoja, kuten konfliktialueilta peräisin olevien mineraalien toimitusketjun vastuullisuutta koskevaa OECD:n due diligence -opasta; suosittelee, että OECD:n kansallisten yhteyspisteiden roolia ja niiden yhteistyötä itsenäisten kansallisten ja alueellisten ihmisoikeusinstituutioiden kanssa vahvistetaan, jotta voidaan parantaa globaalien arvoketjujen hallintaa;
23. kehottaa komissiota ajantasaistamaan lähestymistapansa yritysten yhteiskuntavastuuseen työ- ja ympäristönormien vahvistamiseksi ja erityisesti sen edistämiseksi, että EU:n neuvottelemiin kauppaa- ja investointisopimuksiin sisällytetään yritysten yhteiskuntavastuuta koskevia määräyksiä;
24. huomauttaa, että koordinaatio ja tiedon ja parhaiden käytäntöjen vaihtaminen voivat osaltaan tehostaa yksityisiä ja julkisia arvoketjuja koskevia aloitteita;
25. muistuttaa vaatineensa vuonna 2010, että yritysten olisi julkistettava yhteiskuntavastuuta koskevat tuloksensa ja että olisi otettava käyttöön kaikkia yrityksiä koskevat due diligence -vaatimukset ja lujitettava yritysten yhteiskuntavastuun käsitettä emoyhtiöiden suhteita koskevan yhdenmukaistetun määritelmän perusteella kunkin osapuolen oikeudellisen vastuun selkeyttämiseksi; panee tästä syystä tyytyväisenä merkille, että muiden kuin taloudellisten tietojen julkistamista koskevan direktiivin mukaisesti suurten yritysten on julkistettava muut kuin taloudelliset tiedot ja monimuotoisuutta koskevat tiedot vuodesta 2017 lähtien; huomauttaa kuitenkin, että

suurten yritysten muiden kuin taloudellisten tietojen julkistamista ei ole vielä ulotettu koskemaan kaikkia globaaleihin arvoketjuihin osallistuvia toimijoita;

26. panee merkille vihreää korttia koskevan aloitteen, jonka jotkin kansalliset parlamentit panivat alulle Ranskan monikansallisten yritysten huolellisuusvelvollisuutta koskevan lain hyväksymisen jälkeen; kehottaa komissiota ehdottamaan due diligence -velvoitteita yrityksille, jotka toimivat sekä unionin sisällä että sen ulkopuolella, ja ottamaan huomioon Ranskan perustuslakineuvoston päätöksen kyseisestä ranskalaisesta laista ja seuraamusten suhteellisuudesta;
27. muistuttaa, että yritysten yhteiskuntavastuuta koskevassa politiikassa on otettava huomioon pk-yritysten erityispiirteet ja politiikan riittävällä joustavuudella on varmistettava, että niille ei aiheudu kohtuutonta rasitetta; kehottaa siksi komissiota perustamaan pk-yrityksille erityisen neuvontapalvelun ja kiinnittämään erityistä huomiota pieniin yrityksiin ja mikroyrityksiin sekä tukemaan niitä räätälöidyillä valmiuksien kehittämisohjelmilla;
28. korostaa, että globaalit arvoketjut eivät pääty siihen, kun tuote päätyy kuluttajalle, vaan ne sisältävät myös jätteen ja sen käsittelyn; kehottaa ottamaan huomioon tuotteiden koko elinkaaren ja laajentamaan globaaleja arvoketjuja koskevaa näkökulmaa säännöksiin, jotka koskevat jätteen loppukäsittelyä niin, että siitä ei aiheudu haittaa ihmisille tai ympäristölle; kehottaa EU:ta kannustamaan kansainväliseen yhteistyöhön ja lisäämään lainsäädännön johdonmukaisuutta käytöstä poistettujen tuotteiden ja materiaalien osalta ja auttamaan kumppanimaita vahvistamaan kansallista sääntelyään ja kehittämään täytäntöönpanovalmiuksiaan; kehottaa EU:ta varmistamaan, että jäljitettävyyttä sovelletaan tuotteen kestoajan tähän osa-alueeseen;
29. kehottaa komissiota toimimaan nopeasti ja noudattamaan yksityiskohtaisia ehdotuksia, jotka sisältyvät parlamentin 25. lokakuuta 2016 antamaan päätöslauselmaan yritysten vastuusta kolmansissa maissa tehdyistä vakavista ihmisoikeusrikkomuksista;

Yksityissektorin aloitteiden roolin vahvistaminen

30. korostaa yksityissektorin osallistumisesta saatuja tuloksia; korostaa, että yksityissektorin yritysten on noudatettava kestävyysstrategioita niiden maineelle aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi ja myös siitä syystä, että tämä tarjoaa niille uusia mahdollisuuksia ja vähentää niiden riippuvuutta niukoista resursseista;
31. painottaa kuluttajien keskeistä roolia ja kielteisen julkisuuden vaikutuksia; toteaa, että yksikään kuluttaja ei halua jatkaa lasten tai hyväksikäytettyjen miesten ja naisten tekemien tuotteiden tai suurta ympäristövahinkoa aiheuttaneiden tuotteiden ostamista;
32. kehottaa komissiota etsimään uusia tapoja tukea yksityissektorin pyrkimyksiä tehdä globaaleista arvoketjuista kestävämpiä ja kehittää osallistavia liiketoimintamalleja ja niihin liittyviä yksityissektorin usean sidosryhmän kumppanuuksia;
33. korostaa, että kestävien globaalien arvoketjujen edistämiseksi tarvitaan yksityisen ja julkisen rahoituksen älykästä yhdistelmää; katsoo, että tämän olisi perustuttava käytössä oleviin rakenteisiin ja ohjelmiin, jotka ovat osoittautuneet toimiviksi vastuullisen liiketoiminnan edistämiseksi;
34. panee tyytyväisenä merkille yksityissektorin monet lupaavat aloitteet, kuten käytännesäännöt, merkinnät, itsearvioinnit ja sosiaalitähtämiin keskittyvät

tarkastukset, ja katsoo YK:n Global Compact -aloitteen, yhteiskuntavastuuta koskevan ISO 26000 -standardin, monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa koskevan ILO:n kolmikantajulistuksen sekä OECD:n monikansallisille yrityksille suunnattujen toimintaohjeiden olevan välineitä, joilla voidaan toteuttaa vastuullisuus yritysten liiketoiminnassa; kehottaa sekä eurooppalaisia että muita yrityksiä toimimaan ihmisoikeusasioissa due diligence -periaatetta noudattaen ja soveltamaan tuloksia sisäisissä toimintalinjoissa ja menettelyissä siten, että resursseja ja toimivaltaa kohdennetaan vastaavasti ja käytetään asianmukaisesti; painottaa, että tämä edellyttää riittäviä resursseja; korostaa, että avoimuus ja viestintä toimenpiteistä, joiden avulla pyritään välttämään ihmisoikeusloukkaukset kolmansissa maissa, ovat keskeisen tärkeitä, jotta mahdollistetaan toimiva demokraattinen valvonta ja tietoon perustuvien valintojen tekeminen kuluttajille;

Unionin vapaakauppasopimukset ja globaalit arvoketjut

35. pitää myönteisenä EU:n uutta ”Kaikkien kauppa” -kauppa- ja investointistrategiaa; kehottaa komissiota käsittelemään kauppa- ja investointipolitiikassaan ja vapaakauppasopimuksissa globaalien arvoketjujen nousuun liittyviä haasteita ottamalla huomioon seuraavat toimenpiteet:
- a) vahvistetaan kaupan kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten ennakoarviointeja, lisätään ihmisoikeuksia ja sukupuolta koskevia arviointivaatimuksia ja tehdään yhdessä kansalaisyhteiskunnan kanssa tehtävistä kaupan kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten jälkiarvioinneista pakollisia ja asetetaan ne julkisesti saataville
 - b) pannaan täysin täytäntöön parlamentin vuosina 2010 ja 2016 antamat suositukset, jotka koskevat kauppaa ja kestäväää kehitystä koskevia lukuja vapaakauppasopimuksissa, joissa olisi oltava kattavia, täytäntöönpanokelpoisia ja kunnianhimoisia kauppaa ja kestäväää kehitystä koskevia lukuja ja joissa olisi huomioitava seuraavat kohdat:
 - i) kunkin osapuolen sitoumus ratifioida ja panna täytäntöön kahdeksan keskeistä ja neljä ensisijaista ILO:n yleissopimusta ja kansainväliset monenväliset ympäristösopimukset
 - ii) yleisen riitojen ratkaisemisen ulottaminen ihmisoikeuslausekkeisiin ja kauppaa ja kestäväää kehitystä koskeviin lukuihin tasaveroisesti muiden sopimuksen osien kanssa
 - iii) työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan mahdollisuus valittaa ja hakea muutosta valitusmenettelyllä
 - iv) tehokkaat ehkäisevät toimenpiteet, myös rahallisten korvausten muodossa, kauppaa ja kestäväää kehitystä koskevien määräysten todetuissa vakavissa rikkomistapauksissa
 - c) sisällytetään täytäntöönpanokelpoiset korruptionvastaiset ja väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevat määräykset kaikkiin unionin toimivaltaan kuuluviin tuleviin vapaakauppa- ja investointisopimuksiin; korostaa tässä yhteydessä, että kauppa- ja investointisopimusten allekirjoittajaosapuolten olisi toteutettava toimenpiteitä, joilla edistetään yksityissektorin, kansalaisjärjestöjen ja kansallisten

neuvoa-antavien ryhmien aktiivista osallistumista korruption torjuntaa koskevien ohjelmien ja kansainvälisissä kauppaja- ja investointisopimuksissa olevien lausekkeiden täytäntöönpanoon

- d) sisällytetään kaikkiin unionin vapaakauppasopimukseen standstill-lausekkeet, joilla määritetään sosiaalisten, ympäristö- ja turvallisuusnormien vähimmäistaso myös eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osalta, jotta estetään osapuolia heikentämästä sosiaalisia normejaan sekä ympäristö- ja turvallisuusnormejaan edistääkseen vientiä ja houkutelakseen investointeja
 - e) sisällytetään vapaakauppasopimukseen verotuksen avoimuutta, OECD:n keskeiset avoimuusvaatimukset mukaan lukien, ja yhteistyötä rahanpesun, veropetosten, verovilpin ja veron kiertämisen torjunnassa koskevat määräykset, jotta ne otetaan asianmukaisesti huomioon rahoituspalvelumarkkinoiden avaamisen vaatimuksissa
 - f) täydennetään kaikkia edellä mainittuja määräyksiä toteuttamalla kehitysmaita koskevia tukitoimia ja seuraamalla tarkasti niiden täytäntöönpanoa myös kansallisten parlamenttien ja sidosryhmien, kuten kansalaisyhteiskunnan, avustuksella
 - g) vahvistetaan vapaakauppasopimusten kauppaa ja kestävästä kehitystä koskevien lukujen täytäntöönpanoa varten kahdensivuisesti sovittujen painopisteiden yhteyttä EU:n kehitysyhteistyöohjelmista annettavaan rahoitustukeen;
36. katsoo, että pk-yrityksillä voi olla merkittävä rooli globaaleissa arvoketjuissa ja niiden paremmasta integroinnista globaaleihin arvoketjuihin voi olla hyötyä; kehottaa komissiota sisällyttämään pk-yrityksiä koskevat luvut kaikkiin tuleviin kauppasopimuksiin; kehottaa tässä yhteydessä komissiota myös arvioimaan globaaleihin arvoketjuihin osallisiksi pyrkivien pk-yritysten nykyisiä tukirakenteita sekä arvioimaan ja tarvittaessa päivittämään ”Pieni yritys, suuri maailma” -strategian vuodelta 2011, jotta edelleen helpotetaan pk-yritysten osallistumista globaaleihin arvoketjuihin;
37. korostaa, että globaaleihin arvoketjuihin sisältyy usein tuotantoa ja palveluja vientiteollisuuden vapaa-alueilla, joilla sovelletaan muusta maasta poikkeavia ja usein rajoitettuja työ- ja ympäristönormeja; kehottaa komissiota varmistamaan, että vapaakauppasopimuksissa vahvistettuja sosiaalisia normeja ja ympäristönormeja sovelletaan kauppakumppaneiden koko alueella, myös vientiteollisuuden vapaa-alueilla;

Tuotemerkinnät, jäljitettävyyden ja tullitiedot

38. kehottaa unionia etsimään sopivia ja tehokkaita ratkaisuja, jotta koko tuotantoketjussa voidaan ottaa käyttöön avoin ja toimiva ”sosiaalisen ja ympäristöllisen jäljitettävyyden” pakollinen merkintäjärjestelmä WTO:n kaupan teknisiä esteitä koskevan sopimuksen mukaisesti, ja samalla edistämään samansuuntaisia toimia kansainvälisesti;
39. kehottaa komissiota harkitsemaan unionin markkinoille tulevien tuotteiden alkuperän merkintäsääntöjä koskevan lainsäädännön antamista tai ehdottamaan sääntöjä, joilla turvataan tosiasiallinen jäljitettävyyden;
40. kehottaa komissiota ja kannustaa jäsenvaltioita etsimään keinoja, joilla tullitiedot, jotka on kerätty unioniin tuotavilla tuotteilla tai tavaroilla kauppaa tekeviltä osapuolilta,

voidaan asettaa yleistä etua ajavien osapuolten saataville asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja yleisen edun suojaamiseksi tehdyn pyynnön perusteella;

Tuomioistuimen toimivalta ja oikeussuojakeinojen saatavuus

41. muistuttaa jälleen, että monikansallisten yritysten ihmisoikeusloukkauksiin on puututtava tehokkaasti, kun niitä ilmenee, ja että yritysten toiminnan ekstraterritoriaalisesta ulottuvuudesta aiheutuviin ongelmiin on puututtava erityisesti vahvistamalla yhteiset oikeudelliset vastuut kaikkialla toimitusketjuissa; kehottaa jäsenvaltioita ryhtymään asianmukaisiin toimiin, jotta voidaan poistaa uhrien siviilioikeudenkäynneissä kohtaamia taloudellisia ja menettelyistä johtuvia esteitä;
42. kehottaa jälleen komissiota pohtimaan Bryssel I -asetuksen toimivaltaa koskevien sääntöjen soveltamisen laajentamista kolmansista maista peräisin oleviin vastaajiin sellaisia yhtiöitä vastaan nostetuissa kanteissa, joilla on selkeä yhteys johonkin jäsenvaltioon tai joille EU on tärkeä markkina-alue; kehottaa komissiota tarvittaessa esittämään ehdotuksen parlamentille ja neuvostolle viipymättä;
43. muistuttaa, että liikeyritysten olisi perustettava operatiivisen tason valitusmekanismeja työntekijöille, jotka ovat kärsineet niiden toiminnasta, myös vientiteollisuuden vapaa-alueilla; kehottaa jälleen EU:ta ja sen jäsenvaltioita ryhtymään asianmukaisiin toimiin, jotta voidaan poistaa lailliset, menettelylliset ja institutionaaliset esteet muutoksenhakukeinojen käyttämiseltä;

Sukupuolten tasa-arvo ja lasten oikeudet

44. muistuttaa, että SEUT:n 8 artiklan mukaan sukupuolten tasa-arvoa edistetään kaikissa EU:n toimissa; pitää valitettavana, että ”Kaikkien kauppa” -strategiassa ei ole sukupuolinäkökulmaa, ja kehottaa komissiota ottamaan sukupuolinäkökulman ja naisten vaikutusvallan vahvistamisen huomioon strategian väliarvioinnissa; kehottaa komissiota varmistamaan, että sukupuolinäkökulma on mukana ja se valtavirtaistetaan kauppa- ja investointipolitiikassa, ”Kauppaa tukeva apu” -strategiassa sekä kaikissa tulevilla vapaakauppasopimuksissa ja vaikutustenarvioinneissa; kehottaa komissiota jatkamaan keskusteluja ja neuvotteluja WTO:ssa, jotta sukupuolinäkökulma otettaisiin huomioon WTO:n kauppa- ja investointipolitiikassa; kehottaa komissiota keräämään sukupuolen mukaan jaoteltuja tietoja globaaleista arvoketjuista erityisesti maatalousalalla ja ottamaan huomioon naisten vaikutusvallan vahvistamisen myös muuten kuin palkan osalta, naisiin kohdistuvaan väkivaltaan johtavat tekijät ja sosiaaliset tekijät, kuten vanhempainvapaa ja terveys, jotta voidaan laatia oikeudellisia keinoja globaalien arvoketjujen kielteisten sivuvaikutusten torjumiseksi; pitää myönteisenä, että sukupuolten tasa-arvoa käsitellään EU:n ja Chilen välisen sopimuksen ajantasaistamisesta käytävissä neuvotteluissa ja tulevassa muutetussa sopimuksessa;
45. vaatii tekemään kokonaisvaltaisen analyysin eroista ja eriarvoisuudesta globaaleissa arvoketjuissa ja tarkastelemaan i) ajankäytössä esiintyviä sukupuolten välisiä eroja, jotka johtuvat pääasiassa naisten ensisijaisesta vastuusta lapsiin liittyvässä työssä, ii) sukupuolten välisiä eroja tuotantopanosten ja -resurssien, erityisesti maan, luottojen, koulutuksen ja verkostojen saatavuudessa ja iii) sukupuolten välisiä eroja, jotka johtuvat markkinoiden ja instituutioiden toimintapuutteista ja syrjinnästä;

46. korostaa, että naiset kärsivät tavallisesti eniten ja että hyvin usein naisten tapauksessa työvoiman saantiin liittyvää ihmiskauppaa esiintyy rinnakkain seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvän ihmiskaupan ja naismurhien kanssa;
47. ehdottaa, että kansainvälisen kaupan ja globaaleja arvoketjuja koskevan EU:n kauppapolitiikan tasolla olisi kehitettävä strategia, jolla pyritään suojelemaan virallisesti henkilöitä, jotka tuovat ilmi naismurhien, työvoiman saantiin liittyvän ihmiskaupan ja seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvän ihmiskaupan kaltaisia käytäntöjä, ja puolustamaan uhreja; korostaa, että näille ilmiantajille olisi annettava vastaava tunnustus ja suojele, joita vaaditaan kansainvälisen kaupan ja unionin kaupan alalla väärinkäytösten paljastajien tapauksessa;
48. muistuttaa, että yhä useammat naiset käyvät töissä mutta naisten osuus on edelleenkin suhteettoman suuri vähän koulutusta vaativissa ja matalapalkkaisissa töissä ja että he eivät pääse sosiaalisen suojelun toimenpiteiden, esimerkiksi äitiyssuojelun, piiriin ja joutuvat liian usein syrjinnän ja seksuaalisen ahdistelun kohteeksi;
49. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita sekä alueellisia ja paikallisia yhteisöjä edistämään kestäviä julkisia hankintoja soveltamalla erityisvaatimuksia, jotka koskevat ihmisoikeuksien ja kansainvälisen oikeuden noudattamista erityisesti sukupuolten tasa-arvon edistämisen ja unionin kilpailusääntöjen osalta, sekä avoimuutta tavarantoimittajien ja niiden kansainvälisten toimitusketjujen suhteen;
50. pitää tärkeänä, että valtiot, jotka eivät vielä ole ratifioineet lapsityön pahimpia muotoja koskevaa ILO:n yleissopimusta nro 182 ja työhön pääsemiseksi vaadittavaa vähimmäisikää koskevaa yleissopimusta nro 138, ratifioivat ne; muistuttaa, että EU on arvojensa mukaisesti sitoutunut poistamaan lapsityön pahimpia muotoja kansainvälisellä tasolla, mihin sisältyy SEU:n 21 artiklassa vahvistettu lapsityövoiman kielto unionin ulkoisessa toiminnassa; vaatii jälleen yhdenmukaistamaan ja vahvistamaan tuonti- ja toimitusketjujen valvontaa sen varmistamiseksi, että unionin markkinoille tuodaan vain ilman pakko- ja lapsityövoimaa ja nykyajan orjuutta valmistettuja tuotteita; painottaa tukevansa nykyisiä aloitteita, joilla tuetaan pk-yrityksiä ja pienviljelijäjärjestöjä ja pyritään kasvattamaan niiden osuutta globaaleissa arvoketjuissa, ja mainitsee esimerkkinä reilun kaupan; korostaa, että pakko- ja lapsityön torjunta on sisällytettävä kaikkiin EU:n vapaakauppasopimuksiin kestävän kehityksen lukujen kautta sen varmistamiseksi, että myös kauppakumppanit pyrkivät tähän tavoitteeseen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita puolustamaan tätä ehdotusta ponnekaasti kaikilla kansainvälisillä foorumeilla, ILO, OECD, YK ja WTO mukaan luettuina, jotta pakko- ja lapsityön torjunnassa edistytään; painottaa tässä suhteessa, että ilman lapsityövoimaa valmistettujen tuotteiden tavoite voidaan saavuttaa vain, jos samalla varmistetaan toimeentuloon riittävä palkka lasten perheenjäsenille;

Kehitysmallat

51. korostaa, että globaalit arvoketjut tarjoavat kehitysmaiden yrityksille, erityisesti pk-yrityksille, tärkeän mahdollisuuden luoda yhteys globaaliin talouteen; painottaa, että tarvitaan erityisiä toimia ja liitännäistoimenpiteitä, jotta tämä voidaan saavuttaa ja jotta voidaan ulottaa mahdolliset hyödyt kauppakumppanimaiden kaikkiin työntekijöihin; katsoo, että tällaisia toimia ovat erityisesti hallintomenettelyjen tehostaminen ja asianomaisten yritysten auttaminen arvon lisäämisessä ja globaaleihin arvoketjuihin osallistumisen laajentamisessa samalla kun ne parantavat sosiaalisia normeja ja ympäristönormeja; toteaa, että GSP- ja GSP+-järjestelmien arviointiin olisi

sisällyttävä myös ihmis- ja työelämäoikeuksia sekä ympäristönsuojelua koskevat sitovat säännöt; huomauttaa, että useilla kehitysmailla on rajalliset valmiudet ja resurssit valvoa tehokkaasti sosiaali- ja ympäristönormien ja -säännösten noudattamista; kehottaa EU:ta vahvistamaan valmiuksien kehittämistä ja antamaan kumppanikehitysmaiden hallituksille teknistä apua mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan;

52. muistuttaa vuoden 2030 kestävä kehityksen toimintaohjelmasta ja sen kestävä tuotantoa, kestävä kulutusta ja ihmisarvoista työtä koskevista lähestymistavoista, ja kehottaa komissiota viittaamaan raportoinnissaan avoimesti kuhunkin kestävä kehityksen tavoitteeseen; palauttaa mieliin komissiolle ja jäsenvaltioille esittämänsä kehotuksen käyttää kauppaa kestävä kehityksen ja hyvän hallintotavan edistämiseen kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuutta koskevien periaatteiden mukaisesti; korostaa, että unionin ja kehitysmaiden välisten kauppaa- ja investointisopimusten olisi oltava johdonmukaisia kestävä kehityksen tavoitteiden kanssa; korostaa kehitysmaiden oikeutta säännellä investointeja varmistaakseen kaikkia investoijia, myös ulkomaisia, koskevat velvoitteet ja tehtävät, jotta voidaan turvata ihmisoikeudet sekä työ- ja ympäristönormien noudattaminen;
53. pitää myönteisenä kaupan helpottamissopimuksen voimaantuloa, sillä asianmukaisesti täytäntöön pantuna sopimus yksinkertaistaa ja nykyaikaistaa tullimenettelyjä, jolloin kehitysmaiden, joilla on yleisesti suurempia rajojen muodostamia esteitä, on helpompi integroitua maailmanlaajuiseen kauppajärjestelmään;
54. kehottaa komissiota tukemaan pk-yritysten tehokasta osallistumista globaaleihin arvoketjuihin tukemalla kehitysmaissa pk-yritysten ja pienviljelijäryhmien välisiä yhteistyösuhteita ja kumppanuuksia, kuten reilu kauppa, joilla pyritään takaamaan suurempi hyöty tuottajille ja samalla varmistamaan ihmisoikeuksien sekä sosiaalisten ja ympäristöä koskevien oikeuksien suojelun korkea taso;
55. kehottaa komissiota varmistamaan, että GSP-järjestelmässä myönnettyihin yksipuolisiin kauppaetuksiin liittyviä ihmisoikeusehtoja valvotaan ja seurataan tehokkaasti ja että mahdollisissa tapauksissa, joissa näitä ehtoja ei noudateta, pannaan täytäntöön tätä varten säädettyjä menettelyjä täysin GSP-asetuksen mukaisesti;
56. odottaa, että GSP-järjestelmän väliarvioinnissa selkeytetään määritelmiä ja arvioidaan perusteellisesti nykyistä järjestelmää; katsoo, että kauppapolitiikalla on kannustettava EU:n kauppakumppaneita soveltamaan korkeampia sosiaalisia normeja sekä työ- ja ympäristönormeja ja että tämä voitaisiin toteuttaa kannustimilla, kuten kestävästi tuotetuille tuotteille myönnettävillä lisätullietuuksilla; katsoo, että tavoitteen saavuttamiseksi on tarkistettava GSP-asetusta, ja ehdottaa tässä yhteydessä, että sen soveltamisalaan lisätään yritysten yhteiskuntavastuun ehdot sen varmistamiseksi, että monikansalliset yritykset noudattavat ihmisoikeuksia sekä työ- ja ympäristönormeja koskevia kansallisia ja kansainvälisiä oikeudellisia velvoitteita; kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota työelämä- ja ammattiyhdistystoimintaan liittyvien oikeuksien tilanteeseen vientiteollisuuden vapaa-alueilla ja vaatii komissiota käsittelemään tätä kysymystä GSP-järjestelmän arvioinnissa tiiviissä yhteistyössä ILO:n kanssa;
57. kehottaa komissiota varmistamaan, että kaikki EU:n rahoittamat kehityshankkeet, mukaan lukien hankkeet, joissa käytetään rahoituslähteiden yhdistämistä, ovat täysin kansainvälisesti sovittujen kehitysavun tuloksellisuuden periaatteiden mukaisia, ja että niissä myös noudatetaan täysimääräisesti vapaan ja tietoon perustuvan

ennakkosuostumuksen periaatetta ILO:n yleissopimuksen nro 169 velvoittamalla tavalla;

Alkuperäsäännöt

58. huomauttaa, että yksinkertaistetut, tehokkaat ja etuuskohteluun oikeuttavat alkuperäsäännöt ovat keskeisiä globaalien arvoketjujen yhteydessä; toteaa, että alkuperäsääntöjen joustamattomuus ja monimutkaisuus voivat heikentää kaupan rakenteiden tehokkuutta;
59. kehottaa komissiota mahdollisuuksien mukaan käyttämään monenvälisiä alkuperäsääntöjä etuuskohteluun oikeuttavina alkuperäsääntöinä vapaakauppasopimuksissa; kehottaa komissiota alentamaan lisäarvoa koskevia vaatimuksia sen laatiessa erityisiä etuuskohteluun oikeuttavia alkuperäsääntöjä vapaakauppasopimukseen ja sallimaan tullialanimikkeen muutoksen ja ”merkittävän jalostuksen” alkuperäsäännöiksi;
60. pyytää komissiota varmistamaan, että alkuperäsääntöjen laatimisella ei ohjailta talouden prosesseja, erityisesti sen neuvotellessa vapaakauppasopimuksista sellaisten maiden kanssa, joille myönnetään GSP- ja EBA-etuuksia;
61. katsoo, että lisääntyntä kumuloitumista vapaakauppasopimuksissa ei pitäisi nähdä verhottuna vapauttamisen välineenä vaan pikemminkin välineenä, jonka avulla valtiot voivat erikoistua talouden toimintoihin suhteellisen edun logiikan mukaisesti;

Teollis- ja tekijänoikeudet ja tietovirrat

62. pitää myönteisenä komission WTO:ssa ja vapaakauppasopimuksissa tekemää sitoumusta suojella kaikkia teollis- ja tekijänoikeuksien muotoja, mukaan luettuina patentit, tavaramerkit, tekijänoikeudet, suunnittelu, maantieteelliset merkinnät, alkuperämerkinnät ja lääkkeet, ja varmistaa kohtuuhintaisten lääkkeiden saatavuus; kehottaa komissiota toteuttamaan jatkotoimia suojeltujen maantieteellisten merkintöjen ulottamiseksi mahdollisesti myös muihin kuin maataloustuotteisiin, sillä tällaisia merkintöjä käytetään jo useissa kolmansissa maissa eri oikeusjärjestelmien kautta; kehottaa kehittämään yhteistyötä kolmansien maiden kanssa avoimessa ja osallistavassa prosessissa, jotta voidaan torjua petoksia ja väärennetyjä tuotteita, joiden yhteydessä käytetään hyväksi luottamusta tavaramerkkeihin ja markkinointinimiin;
63. katsoo, että digitaalinen innovointi ja tietovirrat ovat merkittäviä palvelutaloutta edistäviä tekijöitä ja keskeinen osa perinteisen valmistusteollisuuden yritysten globaaleja arvoketjuja ja tästä syystä olisi mahdollisuuksien mukaan hillittävä pakollista paikantamista koskevia vaatimuksia Euroopassa ja sen ulkopuolella ja sallittava tarvittavat poikkeukset, jotka perustuvat oikeutettuihin yleisiin tavoitteisiin, kuten kuluttajansuojaan ja perusoikeuksien suojeluun; muistuttaa, että tietovirtojen suoja ja oikeus yksityisyyteen eivät ole kaupan esteitä vaan perusoikeuksia, jotka on vahvistettu SEU:n 39 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa sekä ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 12 artiklassa;

o

o o

64. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja Euroopan ulkosuhdehallinnolle sekä Maailman kauppajärjestölle ja YK:n kauppaja kehityskonferenssille.